

EVOLUȚIA ISTORICĂ A SATELOR DIN COMUNA NICOLAE BĂLCESCU (JUDEȚUL BACĂU)

Anton Coșa

Apariția de așezări omenești pe teritoriul actualei comune Nicolae Bălcescu a fost favorizată de un cadru natural propice și de o serie de condiții politico-economice și sociale manifestate în timp. Cel mai vechi sat din cadrul comunei este Valea Seacă.

Prima mențiune documentară a acestei localități se află într-o lucrare în limba latină a călugărului iezuit Samuel Timon¹, care citează un izvor intitulat **Ephemerides Cibinienses**, unde se arată că husiții (nu numai sași, ci și unguri din Transilvania) au fugit din țară în anul 1420 (în Moldova n. n.) și s-au așezat aici, sașii la Cotnari, iar ungurii la Faraoani, Valea Seacă, Bacău și în alte localități învecinate.

Cele notate mai sus ne îndreptătesc să credem că așezarea Valea Seacă este chiar mai veche. Faptul că husiții² au ales, printre altele, și satul Valea Seacă pentru a se stabili în zonă demonstrează că aici era deja o comunitate catolică, știut fiind faptul că aceștia s-au îndreptat de regulă către asemenea comunități, sperând în atragerea lor la noua credință pe care o propovăduiau³.

Fără o autoritate religioasă, pe de o parte puternică și influentă, pe de altă parte stabilă și tenace, nu putem concepe rezistența în fața prozelitismului husit. Prin urmare, credem că un rol deosebit l-au avut în păstrarea credinței catolice preoții catolici din Valea Seacă, precum și Episcopia Catolică de Bacău, înființată încă în 1391-1392⁴.

Documentele interne moldovenești menționează „moșia satul Valea Seacă”⁵ în veacul al XV-lea, în cadrul Ocolului domnesc al Bacăului, „prin cumpărare sau schimb”⁶. Având în vedere că prima atestare a Ocolului domnesc al Bacăului o avem din 20 aprilie 1491⁷, putem avansa ipoteza includerii satului Valea Seacă în cadrul acestuia în perioada imediat următoare.

Ulterior, asemenea altor sate din Ocolul domnesc al Bacăului, satul Valea

¹ Samuel Timon, **Imago antiquae Hungariae. Imago novae Hungariae. Additamentum ad Imagines antiquae et novae Hungariae**, Viena, 1754, **Epistola I**, p. 4 și **Epistola II**, p. 21.

² Șerban Papacostea, **Știri noi cu privire la istoria husitismului în Moldova în timpul lui Alexandru cel Bun**, în *SCȘIst*, XIII, 2, 1962, p. 253-258; Const. C. Giurescu, **Cauzele refugierii husiților în Moldova și centrele lor în această țară**, în *SAI*, VIII, 1966, p. 26-44.

³ Anton Coșa, **Bisericile din Faraoani**, în *Almanahul „Presă Bună”*, Iași, 2000, p. 144-151.

⁴ Ștefan S. Gorovei, **La începuturile orașului Bacău**, în *Carpica*, XVIII-XIX, 1986-1987, p. 265-283; Anton Coșa, **Înființarea și evoluția Episcopiei Catolice de Bacău**, în *Carpica*, XXXII, 2003, p. 60-84.

⁵ Gheorghe Burlacu, **Ocolul Domnesc al Bacăului (sec. XV-XVIII)**, I, în *Carpica*, XIII, 1981, p. 33.

⁶ *Ibidem*, p. 57.

⁷ **DRH, A, Moldova**, vol. III, întocmit de Const. Cihodaru, I. Caproșu, N. Ciocan, București, 1980, doc. nr. 93.

Seacă va fi scos la vânzare și vândut de către domnul Moldovei Petru Șchiopul (1574-1579; 1582-1591) lui „Paos vornicul”⁸, de la care satul trece prin moștenire la feciorii săi: Ionașco, Pătrașco și Gavrilaş care, la rândul lor, datorită situației economice precare, îl vând mai departe lui Dumitrașco Ștefan, mare logofăt în perioada 1623-1630, și soției acestuia Zinica (fata lui Mogîldea vornicul⁹) pe suma de 400 de taleri, făcându-se apoi și acte domnești¹⁰.

Aici, „la Valea Seacă lângă Faraoani (Bacău)”¹¹, Gheorghe Ștefan, fost logofăt al lui Vasile Lupu (proclamat domn al Moldovei la 3 aprilie 1653), își atrage adversarii în luna iunie a acelui an, „la o râpă ce iaste aproape de sat, de Faraoani, anume Valea Sacă, și s-au tocmît acolea stol pre un pisc”¹² și, ajutat de „corpuri de oaste din Transilvania și Țara Românească”¹³ a atacat oastea lui Vasile Lupu¹⁴ când aceștia nu trecuseră încă toți „râpa de la Valea Seacă și i-au înfrânt pe orheieni, iar Ștefăniță Lupu și restul de oaste s-au împrăștiat, o parte a trecut Bistrița, iar alții s-au îndreptat spre Roman urmăriți de adversari”¹⁵.

După urcarea lui Gheorghe Ghica pe tronul Moldovei (3 martie 1658), Gheorghe Ștefan și Vasile hatmanul (fratele lui Gheorghe Ștefan) sunt nevoiți să plece în pribegie, inițial „în Țara Ungurească”, iar mai apoi „în Țara Nemțească”, de unde vor face o serie de demersuri pentru a reocupa scaunul domnesc. Această atitudine a celor doi nu va rămâne fără urmări, Gheorghe Ghica confiscându-i lui Vasile Ștefan o serie de sate, printre care și satul Valea Seacă¹⁶.

În timpul domniei sale, Ștefăniță Lupu (1659-1661) oferă „satul Valea Seacă din ținutul Bacău”¹⁷ căpitanului de lefegii Vocicovschi, drept răsplată pentru faptele sale de vitejie dovedite în vremuri de primejdie. În ceea ce privește faptele acestui căpitan, cronicarul Miron Costin ne dezvăluie că în timpul domniei lui Gheorghe Ștefan, printre alte oști care se găseau la acea vreme în capitala Moldovei erau și „leși 200 cu Voicovțchii, căpitan de lefecii”¹⁸. În anul 1655 polonezii îi cer ajutor lui Gheorghe Ștefan împotriva cazacilor „și le-au dat 700 de oameni într-ales slujitori cu Voichovschii căpitanul”¹⁹.

După mazilirea lui Gheorghe Ștefan, Voicovschi trece în tabăra lui

⁸ DRH, A, Moldova, vol. XIX, întocmit de Haralambie Chirca, București, 1969, p. 241-248.

⁹ Ibidem.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Constantin Șerban, Vasile Lupu, Domn al Moldovei (1634-1653), București, Editura Academiei Române, 1991, p. 205.

¹² Miron Costin, Letopiseșul Țării Moldovei de la Aron Vodă încoace, ediție critică de P.P. Panaitescu, București, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1944, p. 158.

¹³ Gheorghe Burlacu, loc.cit., p. 58.

¹⁴ George Ioan Lahovari, Marele Dicționar geografic al României, vol. V, București, 1902, p. 717-718.

¹⁵ Miron Costin, op.cit.

¹⁶ CDM, vol. III, București, 1968, p. 151.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Miron Costin, op.cit., p. 172.

¹⁹ Ibidem.

Gheorghe Ghica, luând parte la luptele acestuia împotriva uzurpatorului Constantin Șerban²⁰. În timpul lui Ștefăniță Lupu, căpitanul Voicovschii îi devine credincios acestuia și luptă, de asemenea, împotriva lui Constantin Șerban.

Mai apoi, „Voicheovschii, căpitanul de lefegii, cu 1900 de oameni”²¹, din partea Moldovei, participă alături de armata lui Seid Ahmed din Buda împotriva lui Gheorghe Rákóczi al II-lea, principele Transilvaniei. Iată cum, nu întâmplător, primește căpitanul de lefegii Voicovschii din partea domnului Moldovei Ștefăniță Lupu satul Valea Seacă.

La puțină vreme după aceea însă, conform unui document din 28 februarie 1661, căpitanul Voicovschii vinde „lui Iordache, mare vistier, satul Valea Seacă din ținutul Bacău, cu vecini, heleșteu, fînaț, pămînturi în țărină, cu Băltata, viile de la Albeni, pomi, câmp și pădure, cu 400 de taleri bătuți”²².

Tot atunci, „Ștefan voievod judecând pricina dintre Iordache mare vistier și Vasile hatmanul, fratele lui Gheorghe Ștefan voievod, pentru 105 boi de negoț ai lui Iordache, pe care i-a vîndut Vasile hatmanul împreună cu Neculai Mogîlde, fost mare paharnic, cu 17 lei bătuți, bucata, primind Iordache numai partea ce i se cuvenea de la Mogîlde pentru partea de la Vasile hatman, domnul îi dă și-i întărește uric stăpînirea asupra satului Valea Seacă, ținutul Bacău, cu vecini, locuri de heleșteu, fînaț, țărină, câmp, cu Băltata, viile de la Albeni, pomeți și locuri de prisăci. Acest sat fusese dăruit de domn lui Iani Voicovschi, căpitan de lefegii, căruia îi dă Iordache mare vistier 400 de taleri bătuți”²³. Constatăm astfel existența unui „dublu drept de stăpînire a aceluiași sat: unul prin cumpărare cu 400 de taleri de la căpitanul Voicovschi și altul prin recompensare pentru că hatmanul Vasile Ștefan nu-i restituise partea din banii ce au rezultat din vânzarea a 105 boi”²⁴.

În anul 1662 domnul Moldovei Eustratie Dabija anulează dania și implicit confirmarea întăririi satului Valea Seacă, făcută de predecesorul său în scaunul domnesc, Ștefăniță Lupu, marelui vistiernic Iordache Cantacuzino. Noul domn hotărăște ca satul Valea Seacă să reintre în stăpînirea hatmanului Vasile Ștefan, care „și-a plecat capul la măria sa”²⁵, restituindu-i²⁶ astfel satele ce-i fuseseră confiscate anterior de către Gheorghe Ghica și Ștefăniță Lupu. În documentul datat 6 noiembrie 1662 se menționează că „Eustratie Dabija voievod înapoiază și întărește lui Vasilie, hatmanul, întors din pribegie, moșiile: Hălăucești și Pogănești la Suceava, Valea Seacă și Pășcani la Bacău, Bogdana, Vilibești și Ruși pe Trotuș, Drăgănești la Tecuci și Pășcănei la Roman, dăruite de Ștefan voievod altor boieri”²⁷.

²⁰ **Ibidem**, p. 195-196.

²¹ **Ibidem**, p. 210.

²² **CDM**, vol III, p. 151, doc. nr. 644.

²³ **Ibidem**, p. 151, doc. nr. 645.

²⁴ Gheorghe Burlacu, **loc.cit.**, p. 59.

²⁵ **Ibidem**.

²⁶ **CDM**, vol. III, p. 206-207.

²⁷ **Ibidem**, p. 202-203.

Anul următor, mai precis după două luni și jumătate, la 21 ianuarie 1663, „Sava arhiepiscop și mitropolit al Sucevei, Racoviță Cehan, mare logofăt și alți boieri dau mărturie că domnul, împreună cu ei toți, au restituit lui Vasilie, fost hatman, care a pribegit cu fratele său Gheorghe Ștefan voievod în Țara Ungurească, unde a zăbovit pînă în zilele lui Eustratie Dabija voievod și părăsindu-l pe fratele său a venit în țară, moșiile acestuia: satul Hălăucești, săliștea Iurcești, satul Pogonești de la Suceava, satul Pășcani și Valea Seacă de la Bacău, satul Bogdana și Vilibești de la Trotuș și satul Drăgănești de la Tecuci”²⁸.

După alte 3 zile, la 24 ianuarie 1663, Eustratie Dabija voievod „dă o nouă carte de restituire”²⁹ de unde aflăm că „înapoiază lui Vasilie hatmanul, întors din Țara Ungurească, unde a pribegit cu fratele său Gheorghe Ștefan voievod, toate moșiile ce i s-au luat, satele Hălăucești, Jurcești, Pogănești la Suceava, Pășcani și Valea Seacă la Bacău, Bogdana și Vilibești la Trotuș și Drăgănești la Tecuci”³⁰.

Din stăpânirea lui Vasile Ștefan hatmanul (Ceaurul), satul Valea Seacă va ajunge prin moștenire în posesia fiului său, Dumitrașco Ștefan, „mare dregător și el”³¹. Menționăm aici și faptul că din această familie a „Ceureștilor”³² provenea și Gheorghe Ștefan Voievod³³.

De asemenea, tot prin moștenire, la sfârșitul veacului al XVII-lea, satul va intra în mâinile tinerei și frumoasei sale fiice, Catrina, căsătorită la sfârșitul anului 1696 cu Antioh Cantemir, domn al Moldovei în două rânduri (1695-1700 și 1705-1707). În anul 1696, „în cășlegile Crăciunului, s-au căsătoritu Antioh Vodă, de au luat u șie Domnă, de țeră pe Catrina, fata lui Dumitrașco Ceaur de Valea Seacă, ce au fostu Logofetu mare; și cu mare veselie au nuntitu uă septămână, și i-au cununatu sînția sa părintele chir Iacov, Patriarchul de Țarigrad”³⁴.

Antioh Cantemir va stăpâni satul Valea Seacă și în primele decenii ale veacului al XVIII-lea³⁵. Pierzându-și domnia, acesta va fi nevoit să plece în pribegie la Constantinopol. Fiul lui, „bezele Ioniță ... holtei bătrân, au venit din Țarigrad și au petrecut la moșia Valea Seacă, din ținutul Bacăului, ce au fost Cantemirească”³⁶. Este vorba de cel mai mare dintre cei cinci copii (Ioniță, Constantin, Dimitrie, Maria, Anița) pe care i-a avut Antioh Cantemir, anume Ioniță Cantemir beizadea, mare ban. Acesta, în afara unei singure fiice, pe nume Tarsița (care va muri de tînră, la 25 de

²⁸ **Ibidem**, p. 206-207.

²⁹ Gheorghe Burlacu, **loc.cit.**, p. 59.

³⁰ **CDM**, vol. III, p. 207.

³¹ Gheorghe Burlacu, **loc.cit.**, p. 59.

³² Ortensia Racoviță, **Dicționar geografic al județului Bacău**, București, Stabilimentul Grafic, IV, Socescu, 1895, p. 586.

³³ George Ioan Lahovari, **op.cit.**, vol. III, București, 1900, p. 718.

³⁴ Nicolae Costin, **Letopisețul Țerei Moldovenești de la Ștefanu sin Vasiliu-Vodă**, în Mihail Kogălniceanu, **Cronicele României**, ediția a II-a, tomul II, București, 1872, p. 42.

³⁵ Gheorghe Burlacu, **loc.cit.**, p. 59.

³⁶ Constantin Sion, **Arhondologia Moldovei**, București, 1973, p. 109.

ani, în 1755), nu a mai avut alți urmași. În aceste condiții, va fi nevoit să lase satul Valea Seacă surorii sale mai mici Anița, căsătorită cu marele vistier Toader Palade³⁷. Astfel, Toader Palade devine stăpânul satului Valea Seacă datorită soției sale Anița³⁸, după cum moștenise și altele (de exemplu țigani) de la mama-soacră Catrina³⁹.

Dintr-un document din anul 1709 aflăm că „*Ioniță beizadea venind din Tarigrad, la domnul Ioan Nicolae voievod, a chemat pe Păladi vistierul să-i dea satul Valea Sacă*”⁴⁰. Aflând însă de intenția domnului Moldovei, Ioan Nicolae voievod, de a intra în stăpânirea satului Valea Seacă, Toader Palade renunță în cele din urmă în favoarea acestuia, fapt care este de asemenea menționat în document: „*dar voind să ia domnul acest sat, Păladi îl dă domnului, primind 500 de lei bani gata și un inel cu diamant drept 400 de lei de la beizadea Ioniță și toate scrisorile*”⁴¹.

După moartea lui Toader Palade în anul 1755, satul și moșia Valea Seacă intră în stăpânirea singurului său fiu (el mai având cu Anița încă 5 fete: Smaranda, Maria, Zoița, Ileana și Catrina), anume Constantin Palade⁴² (căsătorit cu Ileana, fata marelui vistiernic Iordache Costache). Astfel, îl vom întâlni pe paharnicul Constantin Palade ca stăpân al satului Valea Seacă și în 1772-1774⁴³, dar și ulterior, către sfârșitul veacului al XVIII-lea, când ajunsese deja mare logofăt. După moartea acestuia, la 22 decembrie 1798, în condițiile în care singurul său fiu, Nicolae, va muri în 1795, proprietatea asupra moșiei și satului Valea Seacă se va transmite singurei lui fiice, Nastasia, căsătorită la 20 februarie 1793 cu căminarul Gheorghe Bogdan⁴⁴. Acesta din urmă ajunge, prin căsătorie, proprietar al satului Valea Seacă⁴⁵, fiind cel care îi va aduce pe moșia sa (din Valea Seacă) pe cei 161 de „liuzi” (sau „oameni străini”⁴⁶) menționați în **Condica Liuzilor** din anul 1803. Chiar dacă stăpânirea acestui boier asupra satului Valea Seacă a fost relativ scurtă, el va rămâne pentru totdeauna în memoria localnicilor, care, recunoscători, îi vor folosi și în graiul local unguresc numele, acordându-l chiar satului în care se vor așeza. Și astăzi ei spun satului Valea Seacă „Bogdanfalu” (satul lui Bogdan).

Anul 1816 găsește satul Valea Seacă în proprietatea fiului căminarului Gheorghe Bogdan și soției sale Nastasia, anume Constantin Palade, care va ajunge în importanta demnitate de hatman. În **Condica Vistieriei Moldovei**⁴⁷ din acel an erau

³⁷ **Ibidem.**

³⁸ Th. Codrescu, **Uricariul**, vol. II, Iași, 1852, p. 244.

³⁹ **Ibidem**, vol. XXIII, 1895, p. 276.

⁴⁰ **CDM**, vol. V, București, 1975, p. 243.

⁴¹ **Ibidem.**

⁴² Constantin Sion, **op.cit.**

⁴³ Publicat în **Moldova în epoca feudalismului**, vol. VII, partea II, Chișinău, Editura Știința, 1975, p. 294-295.

⁴⁴ Theodor Codrescu, **op.cit.**, vol. VII, Iași, 1886, p. 289, respectiv 290.

⁴⁵ **Ibidem.**

⁴⁶ **Ibidem**, p. 16.

⁴⁷ Cornelii Istrati, **Condica Vistieriei Moldovei din anul 1816**, în *AIIAI*. Supliment I, Iași, 1979, p. 24.

înregistrați la Valea Seacă un număr de 241 liuzi, pe proprietatea deja pomenitului hatman Constantin Palade.

Ulterior, satul va intra în posesia fiicei Luciei Palade (căsătorită cu Nicolae Cantacuzino, fiul lui Constantin, mare vornic al Moldovei), anume Pulcheria (1820-1865), cea care pe 15 iunie 1856 se va căsători cu prințul Emil de Sayn Wittgenstein-Berleburg (1824-1878), acesta din urmă devenind, la rândul său, prin căsătorie, proprietar al satului Valea Seacă.

Tot prin căsătorie va deveni proprietar al acestui sat și prințul Victor de Schöenburg-Waldenburg (1856-1888), cel care o va lua de soție pe fiica Pulcheriei și a lui Emil de Sayn Wittgenstein-Berleburg, anume prințesa Lucia de Wittgenstein-Berleburg (1859-1903), care va deveni astfel prințesa Lucia de Schöenburg-Waldenburg. Ei vor fi de altfel și ultimii proprietari ai satului până la reformele din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Din satul Valea Seacă „s-au recrutat curierii necesari ștafetelor domnești și ținutuale”⁴⁸, astfel, în anul 1774 satul dădea „80 de poștași la Bacău”⁴⁹, care asigurau transmiterea poruncilor, a veștilor, a corespondenței și însoțirea călătorilor.

Privitor la satul Galbeni, prima mențiune documentară o avem din anul 1696⁵⁰, dintr-o anexă la relatarea misiunii ce a avut-o în Moldova misionarul Bernardino Silvestri. Relatarea este din 28 iunie 1697⁵¹, datarea ulterioară a anexei explicându-se prin faptul că a fost redactată la întoarcerea la Roma. Anexa din 1696 este un recensământ al catolicilor miruiți și nemiruiți din localitățile catolice moldovenești în care se găseau. În acest document sunt amintite printre altele toate localitățile în care se găseau catolici, inclusiv numărul și numele acestora din urmă (al capilor de familie), cu referiri speciale asupra celor care au fost sau nu au fost miruiți. Apare menționată printre altele și localitatea: **Longa Mare (Galbeni)** (cu 5 familii și 21 credincioși).

Doi ani mai târziu, conform unui document emis la Iași, la 17 februarie 1698, „Constantin, feciorul lui Andonie din Galbeni cu sora sa Sofronia și feciorii lor, vând lui Vasile Purice, vornicul doamnei, moșia lor din satul Galbeni, ținutul Bacău, la Lunca Mare, a treia parte din bătrânul lui Simion, partea tatălui lor și altă a treia parte de acolo, partea Condrei și a treia parte din bătrânul lui Ștefan partea lui Brețco, din vatra satului, câmp, pădure și apă, cu 40 de lei, bani gata”⁵².

În același an, la 24 august, potrivit unui alt document emis la Iași, „Gligorie și Lupul, feciorii Mariei, nepoții lui Seachel cu cumnatul lor, Dumitrașco Bîtcă și cu vara lor Măria, soția lui Bîtcă, vând lui Vasile Purice, vornicul doamnei și jupânesei

⁴⁸ Gheorghe Burlacu, **loc.cit.**, II, în *Carpica*, XIV, 1982, p. 192.

⁴⁹ **Moldova în epoca feudalismului**, vol. VII, partea II, p. 294-295.

⁵⁰ Anton Coșa, **Catolicii din Moldova în izvoarele Sfântului Scaun (secolele XVII-XVIII)**, Iași, Editura Sapienția, 2007, p. 470-471.

⁵¹ **Ibidem**, p. 479-481.

⁵² **CDM**, vol. IV, București, 1970, p. 436.

sale Maria moșia lor din satul Galbeni, ținutul Bacău, sub Lunca Mare, a treia parte din jumătate de sat, cu vatră de sat, vad de moară, câmp, pădure și pomeți, cu 40 de lei bătuți”⁵³.

Ulterior, satul Galbeni este pomenit în diferite rapoarte ale misionarilor catolici, din 9 aprilie 1762⁵⁴ (**Lunga**); 19 august 1777⁵⁵ (**La Zechoi**); 30 septembrie 1782⁵⁶ (Lonca Mare); 25 martie 1799⁵⁷ (**Longa**); 1843 (Galbeni); 10 decembrie 1858⁵⁸ (**Trunki**)⁵⁹.

În **Condica Liuzilor**⁶⁰ pe anul 1803 apare menționat satul Lunca Mare⁶¹ (Galbeni) cu 85 de liuzi. În acel an satul se afla în stăpânirea postelnicului Ioan Canta, cel care îi va aduce de altfel aici, din Transilvania, pe „ungurii din Lunca Mare”.

Venirea acestor „liuzi” face parte din mai amplul proces de emigrare⁶² din Transilvania, fenomen constant pe tot parcursul secolelor XV-XVIII, amplificat în preajma ultimului interval. Locuitorii imigranți transilvăneni care s-au stabilit în Galbeni plecau din locurile de origine din motive economice, sociale, religioase, militare, politice, urmare, pe de o parte, a greutăților întâmpinate în Transilvania, pe de altă parte a facilităților oferite de autoritățile moldovenești. De exemplu, acestea din urmă hotărâseră în preajma veacului al XVIII-lea ca „proprietarii de moșii, atât boieri cât și mănăstiri”⁶³ să poată aduce oameni de peste hotar, din Transilvania, pentru a munci pe moșiile lor. Aceștia erau așa-numiții „liuzi”. Aducerea lor era una deosebit de avantajoasă pentru proprietarii moldoveni în condițiile în care „vistieria nu putea percepe nici o dare de la acești liuzi sau oameni străini”⁶⁴. În mod similar vor evolua lucrurile și în satul Galbeni.

În **Condica Vistieriei Moldovei**⁶⁵ din anul 1816 găsim înregistrați la „Lonca Mare” un număr de 82 liuzi. Etimologia numelui satului nu ridică probleme, ea derivând dintr-o realitate geografică evidentă, în condițiile în care așezarea se află în lunca Siretului.

Privitor la proveniența locuitorilor din satele Valea Seacă și Galbeni, conform izvoarelor istorice, am constatat originea transilvăneană a acestora, motivele stabilirii

⁵³ **Ibidem**, p. 444-445.

⁵⁴ Anton Coșa, **op.cit.**, p. 497.

⁵⁵ **Ibidem**, p. 511.

⁵⁶ **Ibidem**, p. 513-514.

⁵⁷ **Ibidem**, p. 548-555.

⁵⁸ Ion Dumitru-Snagov, **Le Saint Siège et la Roumanie moderne (1850-1866)**, vol. 48, Roma, Università Gregoriana Editrice, 1982, p. 345.

⁵⁹ **Ibidem**.

⁶⁰ Theodor Codrescu, **op.cit.**, vol. VII, Iași, 1886, p. 289 respectiv 290.

⁶¹ **Ibidem**, p. 290.

⁶² Ștefan Meteș, **Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX**, București, Editura Științifică, 1971, p. 103.

⁶³ Theodor Codrescu, **op.cit.**, vol. VII, p. 16.

⁶⁴ **Ibidem**.

⁶⁵ Corneliu Istrati, **loc.cit.**

lor în spațiul moldovenesc fiind diverse, de natură politică, economică, militară ori socială. În cazul locuitorilor mai vechi, au prevalat rațiuni politice și militare⁶⁶. Am văzut ceva mai sus cum în Valea Seacă se vor stabili la începutul secolului al XV-lea și refugiații husiți, sași și unguri⁶⁷. Menționarea lor în anul 1420 la Valea Seacă constituie dealtfel și prima mențiune documentară a așezării.

Începând din secolul al XV-lea, când vor avea loc schimbări în structura proprietății din sud-estul Transilvaniei, în sensul împrăștiării unor nobili maghiari pe pământurile secuilor și implicit o restrângere a drepturilor acestora din urmă⁶⁸ de către voievodul Transilvaniei, toate acestea vor determina alte emigrări ale secuilor în Moldova (o parte dintre ei stabilindu-se și în Valea Seacă). Menționăm aici, doar, cum solicită ei într-un lung și detaliat memoriu⁶⁹, în decembrie 1492, regelui Vladislav al II-lea, schimbarea voievodului Transilvaniei de atunci, anume Ștefan Báthory, datorită faptului că acesta din urmă le restrânsese foarte mult drepturile și privilegiile, în caz contrar amenințând cu emigrarea. *„A venit între noi cu oștire puternică, ca asupra dușmanului”⁷⁰... Din toate drepturile noastre adevărate ne-a scos, și pe unii dintre noi cu totul nevinovați i-a exilat⁷¹... Secuiul exilat de vodă nu va mai fi reprimat, chiar dacă regele îl grațiază de 7 ori – zice voievodul⁷²... Unii dintre locuitorii Maiestății Tale ară și seamănă pe pământul Moldovei și Țării Românești și s-au legat de iobagi ai voievozilor țărilor numite și mulți au hotărât, din cauza apăsării grozave a voievodului, să se refugieze sub domnia voievozilor ziși... Să știe precis M. Voastră că noi sub el niciodată nu mai rămânem, capul nu ni-l mai încredem lui, nici atunci când va trebui să emigrăm în țară străină noi toți cu soții și copii... Să știe M. Voastră, dacă voievodul va domni și mai departe peste noi, am hotărât ca imediat să emigrăm din țara M. Tale...”⁷³.*

Aceste continuu emigrări⁷⁴ de locuitori transilvăneni, vor asigura dănuirea comunităților catolice din Valea Seacă și Galbeni, noii emigranți (români, secui, unguri, sași) integrându-se în cadrul comunităților deja existente.

În ceea ce îi privește pe locuitorii imigrați⁷⁵ în Galbeni și Valea Seacă ulterior, în veacurile XVI-XIX, aceștia s-au stabilit în Moldova mai ales din rațiuni economice și sociale (dar într-o măsură destul de importantă și din motive militare și politice),

⁶⁶ Ștefan S. Gorovei, **Întemeierea Moldovei. Probleme Controversate**, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2007, p. 30.

⁶⁷ Const. C. Giurescu, **loc.cit.**, 1966, p. 26-44.

⁶⁸ Szabó Károly, **Székely Oklevéltár**, Kolozsvár-Cluj, I, 1872, p. 52-53, apud **DIR, C. Transilvania**, veacul XIV, vol. IV, București, Editura Academiei Române, 1955, p. 272-280.

⁶⁹ **Ibidem**.

⁷⁰ Ștefan Meteș, **op.cit.**

⁷¹ **Ibidem**, p. 104.

⁷² **Ibidem**.

⁷³ **Ibidem**, p. 105.

⁷⁴ **Ibidem**, p. 103.

⁷⁵ **Ibidem**.

urmare pe de o parte a greutăților întâmpinate în Transilvania, iar pe de altă parte a facilităților oferite de autoritățile moldovenești care hotărâseră ca „proprietarii de moșii, atât boieri cât și mănăstiri”⁷⁶ să poată aduce oameni de peste hotar, din Transilvania, pentru a munci pe moșiile lor, situație deosebit de avantajoasă pentru proprietarii moldoveni în condițiile în care „vistieria nu putea percepe nici o dare de la acești liuzi sau oameni străini”⁷⁷.

Unele evenimente istorice „au determinat amplificarea migrației”⁷⁸. Astfel, în urma evenimentelor de la Madéfalva din 1764 (cunoscutul „Siculicidium”⁷⁹ sau „măcelul de la Madefalău”⁸⁰) „un număr mare de secuî din Ciuc ... și Trei Scaune ... s-au refugiat în Moldova”⁸¹.

Documentele istorice confirmă faptul că „în a doua jumătate a veacului al 18-lea, noi contingente de ardeleni catolici ori greco-catolici, alungați de vitregia vremurilor, au poposit în Moldova, înmulțind și întărind rândurile vechilor catolici”⁸². Dintre „cei nou descălecați”⁸³, majoritatea celor care „s-au așezat prin părțile Bacăului”⁸⁴ provin „de prin părțile secuiești”⁸⁵ și „sunt de origine Secui și Români, dar puternic influențați de stăpânirea maghiară”⁸⁶. Că este așa „ne dovedesc cu prisosință limba, numele, portul și datinele”⁸⁷.

Începând din secolul al XVIII-lea majoritatea emigranților transilvăneni care se stabilesc în Moldova sunt români. Nu întâmplător, credem noi, acest adevărat fenomen de migrare umană dinspre Transilvania către Moldova este cunoscut în veacul XVIII sub numele de „profugium Valachorum”⁸⁸.

Aceste permanente „mișcări de populație”⁸⁹ au condus dealtfel la formarea, pe lângă „comunitățile de romano-catolici moldoveni (ceangăi)”⁹⁰ și a „numeroase sate de ungureni în Moldova”⁹¹. Emigranții erau deopotrivă români și secuî, numărul lor fiind constant ridicat, într-o asemenea măsură încât autoritățile transilvănene au fost

⁷⁶ Theodor Codrescu, **op.cit.**, vol. VII, Iași, 1886, p. 16 respectiv 290.

⁷⁷ **Ibidem.**

⁷⁸ Ioan Lăcătușu, **Structuri etnice și confesionale în județele Covasna și Harghita**, Târgu-Mureș, Editura Universității „Petru Maior”, 2008, p. 208.

⁷⁹ Cf. **Acta – 1996**, Sfântu Gheorghe, vol. I, 1997, p. 209-224.

⁸⁰ Ioan Lăcătușu, **op.cit.**, p. 208.

⁸¹ **Ibidem.**

⁸² Pr. Ioan Mărtinaș, Pr. Dr. Gaspar Bachmeier, **„Bine ai venit stăpâne”. Acte, cuvântări și însemnări omagiale la consacrarea și înscăunarea Excelenței Sale Mons. Dr. Anton Durcovici ca Episcop de Iași**, Iași, Episcopia Catolică, 1948, p. 72.

⁸³ **Ibidem**, p. 72-73.

⁸⁴ **Ibidem**, p. 73.

⁸⁵ **Ibidem.**

⁸⁶ **Ibidem.**

⁸⁷ **Ibidem.**

⁸⁸ Dumitru Mărtinaș, **Originea ceangăilor din Moldova**, ediția a II-a, Bacău, Editura „Symbol”, 1998, p. 24.

⁸⁹ Ioan Lăcătușu, **op.cit.**, p. 205.

⁹⁰ **Ibidem.**

⁹¹ **Ibidem.**

nevoite să ia o serie de măsuri pentru diminuarea fenomenului migraționist. Astfel de locuitori emigrați din Transilvania vor întemeia în secolul al XIX-lea și satul Lărguța, pe valea superioară a pârâului cu același nume.

În ceea ce privește actualul sat Nicolae Bălcescu, acesta a fost înființat în anul 1923, prin stabilirea aici a mai multor familii, venite inițial din satul vecin Valea Seacă, în urma alunecărilor de teren care le afectaseră gospodăriile. La început, satul s-a numit sugestiv „Satu Nou”, toponim înlocuit ulterior de către autoritățile vremii cu denumirile „Ferdinand” și „Nicolae Bălcescu”.

Vechile proprietăți boierești ori domnești din Valea Seacă și Galbeni se vor destrăma către sfârșitul veacului al XIX-lea, urmare a reformelor din acele vremuri. În anul 1864 are loc Reforma agrară⁹² în urma căreia au fost împrăștiți⁹³ un număr 431 de locuitori din aceste sate, pe fosta proprietate a prințesei Pulcheria de Wittgenstein, născută Cantacuzino.

În conformitate cu Legea rurală „țărani erau eliberați de sarcinile feudale, iar monopolurile feudale erau desființate în schimbul unei răscumpărări, plătibile în 15 ani”⁹⁴. Legea hotărâ împrăștierea pe pământurile legiuite, suprafața acestora variind în raport cu regiunea și numărul de vite. Loturile de pământ de la împrăștiere nu puteau fi înstrăinate vreme de 30 de ani.

La Valea Seacă, în urma Reformei agrare din 1864, cei 431 clăcași⁹⁵ vor fi împărțiți în 3 categorii: I (cei cu 4 boi); II (cei cu 2 boi) și III (cei cu palmele) și vor primi pământ diferențiat. Cei din categoria I (22 la număr) vor primi câte 5 fâlcii și 40 prăjini fiecare; cei din categoria a II-a (în număr de 298) vor primi câte 4 fâlcii, iar cei din categoria a III-a (111 localnici) vor primi câte 2 fâlcii și 40 de prăjini fiecare⁹⁶.

Noii împrăștiți vor avea de plătit⁹⁷ fostului proprietar tot diferențiat, în funcție de categoria în care fuseseră încadrați, câte 133 lei anual (cei din categoria I), câte 100 de lei și 24 de bani (cei din categoria a II-a) și câte 71 de lei și 20 de bani (cei din categoria a III-a).

Împrăștiări ale țăranilor vor mai avea loc și în urma Reformelor agrare din 1921 și 1945. Astfel, conform Legii privind Reforma agrară din 17 iulie 1921⁹⁸, o comisie de împrăștiere a alcătuit „un tablou de împrăștiere”⁹⁹. Conform acestui „tablou” în comuna Valea Seacă vor fi împrăștiți 410 săteni¹⁰⁰. Pe baza

⁹² Gh. Platon, V. Russu, Gh. Iacob, V. Cristian, I. Agrigoroaiei, **Cum s-a înfăptuit România modernă**, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 1993, p. 189.

⁹³ DJANBacău, **Fond Prefectura Județului Bacău**, rola nr. 2, dosar nr. 3/1864, filele 159-172.

⁹⁴ Gheorghe Platon, **Istoria modernă a României**, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985, p. 197.

⁹⁵ DJANBacău, **Fond Prefectura Județului Bacău**, rola nr. 2, dosar nr. 3/1864, filele 159-172.

⁹⁶ **Ibidem**.

⁹⁷ **Ibidem**.

⁹⁸ Cf. **Istoria Românilor**, vol. VIII, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 103.

⁹⁹ DJANBacău, **Fond Ocolul agricol „Vasile Roaită”**, dosar nr. 7/1920, fila 3.

¹⁰⁰ Idem, **Fond Consilieratul Agricol al județului Bacău**, dosar nr. 78/1921, filele 60-68.

aceleași legi¹⁰¹ s-a hotărât și „înființarea de islazuri comunale”¹⁰², fapt întâmplat deopotrivă la Valea Seacă¹⁰³ și Ferdinand¹⁰⁴. Islazurile comunale¹⁰⁵, numite și „pășunea comunei Valea Seacă”¹⁰⁶, respectiv „pășunea comunei Ferdinand”¹⁰⁷, ulterior „pășunea comunei Nicolae Bălcescu”¹⁰⁸, vor avea chiar și „bugete”¹⁰⁹ proprii, precum și „plan de exploatare”¹¹⁰.

Ulterior, urmare a Reformei agrare din 1945¹¹¹, se alege un comitet comunal al Frontului Plugarilor, care are drept scop împrăștierea sătenilor plugari din comunele Valea Seacă și Ferdinand. Va fi întocmit un „Tablou cu locuitorii comunei Valea Seacă îndreptățiți la împrăștiere conform Reformei agrare din 1945”¹¹² (344 locuitori), respectiv un „Tablou cu locuitorii comunei Ferdinand, satele Galbeni și Ferdinand, îndreptățiți la împrăștiere conform Reformei agrare din 1945”¹¹³ (225 locuitori). Interesant este și faptul că în acest ultim „tablou” locuitorii erau împărțiți în trei categorii: „categoria I-a A. **luptători** (156 locuitori), categoria I-a B. **I.O.V.R.** (51 locuitori) și categoria II-a, **țărani fără pământ** (18 locuitori)”. Conform unui „tabel cu locuitorii comunei Valea Seacă împrăștiți în urma Reformei Agrare din anul 1945”¹¹⁴ vor primi pământ 236 localnici, iar conform unui „tablou cu locuitorii comunei Ferdinand, satele Galbeni și Ferdinand, împrăștiți conform Reformei Agrare din 1945”¹¹⁵ vor primi pământ 224 localnici.

În ceea ce privește identitatea¹¹⁶, locuitorii din satele actualei comune Nicolae Bălcescu, indiferent de credința lor, catolică ori ortodoxă, își afirmă constant identitatea românească, deși, originea credincioșilor catolici din aceste comunități constituie, în anumite medii, un subiect controversat¹¹⁷. S-a creat în timp o bogată bibliografie¹¹⁸, urmare a unor îndelungi cercetări, întreprinse inițial cu precădere de

¹⁰¹ Cf. **Istoria Românilor**, vol. VIII, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 105.

¹⁰² **Ibidem**.

¹⁰³ DJANBacău, **Fond Ocolul agricol Bacău**, dosar nr. 14/1930, fila 1.

¹⁰⁴ **Ibidem**, dosar nr. 15/1930, fila 1.

¹⁰⁵ Idem, **Fond Consilieratul agricol al județului Bacău**, dosar nr. 68/1921, fila 1.

¹⁰⁶ Idem, **Fond Camera agricolă Bacău**, dosar nr. 79/1939, fila 1.

¹⁰⁷ **Ibidem**, dosar nr. 99/1939, fila 1.

¹⁰⁸ **Ibidem**, dosar nr. 130/1948, fila 1.

¹⁰⁹ **Ibidem**, dosar nr. 79/1939, fila 1.

¹¹⁰ **Ibidem**, dosar nr. 158/1947, fila 1.

¹¹¹ **Ibidem**, dosar nr. 64/1945, fila 64.

¹¹² **Ibidem**, dosar nr. 84/1946, filele 9-12 v.

¹¹³ **Ibidem**, dosar nr. 228/1945, filele 9-16.

¹¹⁴ **Ibidem**, dosar nr. 196/1945, fol. 134-138; idem, **Fond Ocolul Agricol V. Roaită**, dosar nr. 17/1948, fol. 109-112.

¹¹⁵ Idem, **Fond Camera Agricolă Bacău**, dosar nr. 196/1945, filele 127-132.

¹¹⁶ Anton Coșa, **Identitatea catolicilor din Moldova**, în *Lumina Creștinului*, XIII, 4 (134), Iași, 2001, p. 8.

¹¹⁷ Anton Coșa, **Problema originii catolicilor din Moldova**, în *Carpica*, XXXI, 2002, p. 79-106.

¹¹⁸ Vezi: Mikecs László, **Csángók**, Pécs, Bolyai Akadémia, 1989; **A Moldvai Magyarorság Bibliográfiája**, întocmit de Halász Péter, Budapest, A Lakatos Demeter Egyesület Kiadványa, 1996; **A Moldvai Csángók Bibliográfiája**, întocmit de Ilyés Sándor, Kolozsvár, Kriza János Néprajzi Társaság, 2006.

cercetători maghiari, iar mai apoi și de cercetători români.

Prin promovarea greșită a termenul „ceangău”¹¹⁹ (utilizat pentru prima dată în anul 1780, în forma „ceangăi-maghiari”¹²⁰, de către preotul secui Zöld Péter) ca etnonim la adresa întregii comunități catolice din spațiul moldav, s-a ajuns la căutarea originilor unei presupuse etnii purtând acest nume, ceea ce, de la bun început, a determinat concluzii controversate și irelevante din punct de vedere științific. Dintre teoriile vehiculate în timp cu privire la originea catolicilor moldoveni, amintim pe cele care au susținut originea cumană¹²¹ a „ceangăilor”, originea cabară¹²², pecenegă¹²³, hunică¹²⁴, secuiască¹²⁵ ori maghiară¹²⁶ a acestora.

¹¹⁹ Anton Coșa, **Dicționar-ceangăi**, în *Cronica Română*, VIII, nr. 2501, București, 2001, p. 9; idem, **Ceangăii din Moldova**, în *Formula AS*, XII, 498 (2), 14-21 ianuarie, București, 2002, p. 3; idem, **Catolicii din Moldova. Istoriografie**, în *Revista Asociației Romano-Catolicilor Dumitru Mărtinaș*, I, Bacău, 2002, p. 32-34.

¹²⁰ Cf. **Notitia de rebus Hungarorum qui in Moldavia, et ultra degant**, scripta ab Adm. R.D. Petro Zöld, Parocho Csik Delmensi in Sicilia data ad A.R.P. Vincenti Blacho, publicată în traducere maghiară în *Magyar Könyv-Ház*, III, Pozsony, 1783, p. 414-428 și în traducere germană sub titlul **Reisse nach der Moldau**, în *Ungarisches Magazin*, III, nr. 1, Pressburg, 1783, p. 90-110.

¹²¹ Gustav Weigand, **Der Ursprung der s-Gemeinden**, în *Neunter Jahresbericht des Institutes für Rumänische Sprache (Rumänisches Seminar) zu Leipzig*, 1902, p. 137; Munkácsi Bernát, **A moldvai csángók eredete**, în *Ethnographia*, Budapest, 1902, p. 433-440; Veress Endre, **A moldvai csángók származása és neve**, în *Erdélyi Múzeum*, Cluj, 1934, p. 29-64; Andrei Veress susținea ipoteza originii cumane și într-o scrisoare din 21 aprilie 1934 adresată lui Mihai Costăchescu și trimisă din Budapesta, unde afirma la un moment dat: „sunt convinși că am reușit a deslega enigma mare a obârșiei lor, care e curat cumană...” (Arhivele Statului Iași, **Fond M. Costăchescu**, dosar nr. 1165, publicat de Dumitru Ivănescu, **Informații pentru istoria cercetărilor genealogice românești în corespondența lui M. Costăchescu**, în *ArhGen*, I (VI), nr. 3-4, 1994, p. 216.

¹²² Karácsonyi János, **A moldvai csángók eredete**, Budapest, 1914, p. 18.

¹²³ Dumitru Mărtinaș, **op.cit.**, p. 15; Nicolae Iorga, **Considerații noi asupra rostului secuilor**, în *RI*, XXV, nr. 46, aprilie-iunie, 1939, p. 141.

¹²⁴ Petru Râmneanțu, **Die Abstammung der Tschangos**, Sibiu, 1944, p. 11.

¹²⁵ Vezsi: Szávas G., în *Magyar Nyelvőr*, Budapest, 1874, p. 54; Steuer J., în *Magyar Nyelvőr*, Budapest, 1893, p. 344.

¹²⁶ P. Gegő Elek, **A moldvai magyar telepekről**, Buda, A Magyar Tud. Akadémia Elébe Terjesztve, 1838, p. 62; Atilla de Gérando, **Les Tschangos**, în *Revue de Géographie*, deuxième année, tome III, juillet-décembre, Paris, 1878, p. 283; Rubinyi Mózes, **A moldvai csángók múltja és jelene**, în *Ethnographia*, Budapest, 1901, p. 115-124; 166-175; Györffy István, **A moldvai csángók**, Budapest, 1917; Jean Tatrosi (pseudonimul lui Veress Endre, alias Andrei Veress), **Les Hongrois de Moldavie**, în *Revue de Hongrie*, XV, tom. XXVI, Budapest, 1922, p. 129-134; 176-182; idem, **Encore quelques mots sur les Hongrois de Moldavie**, în *Revue de Hongrie*, XV, tom. XXVII, Budapest, 1922, p. 274; Domokos Pál Péter, **A moldvai magyarság**, Csiksomlyó, 1931; idem, **Mert akkor az idő napkeletre fordul**, Cluj, 1940; idem, **Adalékok Moldva történetéhez**, Cluj, 1940; idem, **Csángó népzene** (în colaborare cu Rajeczky Benjamin), I-II, Budapest, 1956; idem, **Édes hazámnak akartam szolgálni**, Budapest, Szent István Társulat, 1979; Lükő Gábor, **A moldvai csángók. I. A csángók kapcsolatai az erdélyi magyarsággal**, Budapest, 1936; Mikecs László, **Csángók**, Budapest, 1941; Faragó József, Jagamas János, **Moldvai csángó népdalok és néballadák**, Bukarest, 1954; Szabó T. Atilla, **A moldvai csángó nyelvjárás-kutatás története**, în *Magyar Nyelvjárások*, Budapest, 1959, p. 3-38; idem, **Nyelv és Irodalom. Válogatott tanulmányok, cikkek**, V, Bukarest, Kriterion Kiadó, 1981, p. 480-527 și 594-609;

Punctul de vedere al originii românești a catolicilor din Moldova s-a afirmat constant, începând din secolul al XIX-lea¹²⁷. Secolul al XX-lea va aduce și primele lucrări publicate cu privire la originea românească a catolicilor din Moldova¹²⁸.

În acest studiu, noi nu ne propunem să evaluăm în vreun fel identitatea populației care locuiește în satele care fac obiectul cercetării de față. O analiză de ansamblu asupra fenomenului identitar al catolicilor din Moldova a fost materializată într-un studiu distinct¹²⁹. Menționăm aici și un alt demers științific referitor la identitatea credincioșilor catolici din satele județului Bacău, finalizat în anul 2002 printr-un studiu de specialitate¹³⁰.

La o sondare, chiar și tangențială, a câtorva dimensiuni ale percepției identitare locale, am constatat, pe de o parte, faptul că piesele de rezistență ale identității individuale și de grup sunt cultura populară, graiul și religia, ca principale repere identitare care conferă dealtfel bogăție și diversitate lumii în care trăim, iar pe de altă parte faptul că trebuie să insistăm, urmând modelul altor cercetători de dinaintea noastră¹³¹, ori contemporani nouă¹³², asupra folosirii nejustificate a termenului „ceangău” la adresa catolicilor din actuala comună Nicolae Bălcescu, insistând, asupra unei realități care trebuie reafirmată constant, și anume că: „fundamental pentru înțelegerea fenomenului ceangău este conștiința acestor oameni: ei nu formează un grup etnic, ci o minoritate religioasă”¹³³.

Locuitorii din satele actualei comune Nicolae Bălcescu au participat la toate evenimentele care au jalonat devenirea istorică a României¹³⁴, la Unirea Moldovei cu

Bákó Géza, **Contribuții la problema originii ceangăilor**, în *SAI*, IV, București, 1962, p. 37-44; Kallós Zoltán, **Új guzsalyam mellett**, Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 1973; von Ernst Wagner, **Ungarn (Csangonen) in der Moldau und in der Bukowina im Spiegel neuerer romanischer Quelleditionen**, în *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, 3 (74), 1, Köln-Wien, 1980, p. 27-47; Kós Károly, Szentimrei Judit, Nagy Jenő, **Moldvai csángó népművészet**, Bukarest, Kriterion Könyvkiadó, 1981; Gunda Béla, **Egy csángók könyv jubileuma**, în *Magyar Nemzet*, iulie 22, Budapest, 1986; **Moldvai Csángó-Magyar Okmánytár (1467-1706)**, întocmit de Benda Kálmán, Budapest, I-II, 1989; **Csángó Sorskérdések**, Budapest, A Lakatos Demeter Egyesület Kiadványa, 1997; **Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve. Dolgozatok a moldvai csángók népi kultúrájáról**, 5, Kolozsvár, 1997; **Csángósors. Moldvai csángók a változó időkben**, Budapest, Teleki László Alapítvány, 1999 etc.

¹²⁷ Dimitrie A. Sturdza, C. Colescu-Vartic, **Acte și documente relative la renascerea României**, vol. VI, partea I, **Divanul ad-hoc al Moldovei din 1857**, București, 1896, p. 238.

¹²⁸ Pr.Dr. Iosif Petru M. Pal, **Originea catolicilor din Moldova și franciscanii păstorii lor de veacuri**, Săbăoani-Roman, Tipografia „Serafica”, 1942; Petru Râmneanțu, **op.cit.**; idem, **Grupele de sânge la ceangăii din Moldova**, în *Buletin eugenic și biopolitic*, XIV, nr. 1-2, București, 1943, p. 51-56; Dumitru Mărtinaș, **op.cit.**; Ion H. Ciubotaru, **Catolicii din Moldova. Universul culturii populare**, vol. I, Iași, Editura „Presa Bună”, 1998, vol. II, 2002, vol. III, 2005.

¹²⁹ Anton Coșa, **Problema originii catolicilor...**, p. 79-106.

¹³⁰ Cf. **Satele cu „ceangăi din Moldova. Identitate și cultură”**, sondaj de opinie, Universitatea din București, Centrul de Sociologie Urbană și Regională CURS, 2002.

¹³¹ I. Mărtinaș, **Cine sunt catolicii moldoveni?**, Iași, Institutul de Arte Grafice „Presa Bună”, 1942, p. 8.

¹³² Ion H. Ciubotaru, **op.cit.**

¹³³ Dumitru Mărtinaș, **op.cit.**, p. I.

¹³⁴ Anton Coșa, **Problema originii catolicilor...**, p. 99.

Țara Românească (1859), Războiul de Independență (1877-1878), Războiul de Reîntregire (1916-1919), Al Doilea Război Mondial (1941-1945)¹³⁵.

La 24 februarie 1876 fusese sancționată și promulgată „Legea pentru recrutarea armatei”¹³⁶, votată de Adunarea Deputaților la 5 februarie 1876 și de Senat la 12 februarie 1876. Conform acestei legi serviciul militar devenea „obligatoriu pentru toți cetățenii țării”¹³⁷. La 4 septembrie 1876, Ministerul de Război stabilea efectivele unităților militare, a regimentelor de dorobanți, numărul de companii ale batalioanelor de dorobanți. Au fost organizate opt regimente de dorobanți, marea majoritate a ostașilor din județul Bacău¹³⁸ făcând parte din Regimentul 8 Dorobanți. Conform reorganizării armatei, din 1 ianuarie 1877, au fost create încă opt regimente de dorobanți, constituindu-se¹³⁹ astfel și Regimentul 14 Dorobanți¹⁴⁰, alături de Regimentul 8 Călărași¹⁴¹, Regimentul 10 Dorobanți¹⁴², Regimentul 7 Infanterie¹⁴³, Regimentul 8 Linie¹⁴⁴, Regimentul 7 Linie¹⁴⁵, Regimentul 2 Roșiori¹⁴⁶, Regimentul 2 Artilerie¹⁴⁷, Regimentul 5 Linie¹⁴⁸, Regimentul 3 Infanterie¹⁴⁹, Regimentul 6 Dorobanți¹⁵⁰, Regimentul 8 Artilerie¹⁵¹, Regimentul 1 Călărași¹⁵², Regimentul 1 Roșiori¹⁵³, Regimentul 6 Linie¹⁵⁴, Regimentul 4 Artilerie¹⁵⁵, Regimentul 5 Dorobanți¹⁵⁶, Regimentul 3 Roșiori¹⁵⁷ etc. Ostașii din Valea Seacă au luptat la rândul lor în aceste „unități ale armatei române”¹⁵⁸ și, luptând „ca niște eroi”¹⁵⁹ „au produs,

¹³⁵ **Ibidem**, p. 99-100.

¹³⁶ Corneliu Căramidaru, **Aspecte ale participării Regimentului 14 Dorobanți la Războiul pentru cucerirea Independenței naționale**, în *Carpica*, XIV, 1982, p. 211.

¹³⁷ **Ibidem**.

¹³⁸ **Ibidem**.

¹³⁹ **Ibidem**, p. 212.

¹⁴⁰ **Contribuția județului Bacău la susținerea războiului de independență. Ediție de documente**, coordonator Vilică Munteanu, Bacău, Editura „Egal”, 2002, p. 267.

¹⁴¹ **Ibidem**, p. 264.

¹⁴² **Ibidem**, p. 267.

¹⁴³ **Ibidem**, p. 266.

¹⁴⁴ **Ibidem**, p. 267.

¹⁴⁵ **Ibidem**, p. 265.

¹⁴⁶ **Ibidem**, p. 267.

¹⁴⁷ **Ibidem**.

¹⁴⁸ **Ibidem**, p. 264.

¹⁴⁹ **Ibidem**.

¹⁵⁰ **Ibidem**.

¹⁵¹ **Ibidem**.

¹⁵² **Ibidem**, p. 265.

¹⁵³ **Ibidem**, p. 266.

¹⁵⁴ **Ibidem**, p. 265.

¹⁵⁵ **Ibidem**.

¹⁵⁶ **Ibidem**.

¹⁵⁷ **Ibidem**, p. 267.

¹⁵⁸ Corneliu Căramidaru, **Contribuția județului Bacău la războiul pentru independența națională**, în *Carpica*, IX, 1977, p. 128.

împreună cu acestea o adâncă impresie în opinia publică și în presa vremii”¹⁶⁰.

Cunoaștem, din păcate, doar numele a doi dintre eroii¹⁶¹ satului Valea Seacă, jertfiți în războiul pentru obținerea independenței României. Este vorba de Cata P. Andrieș, soldat în Regimentul 8 Călărași, căzut în luptele de la Grivița și de Farcaș Mihai, soldat în Regimentul 13 Călărași¹⁶² care „nu s-a mai întors din război”¹⁶³. Dealtfel, și alți soldați din satele vecine s-au jertit în atacul din 30 august 1877 de la Grivița¹⁶⁴. În raportul Generalului Alexandru Cernat cu privire la atacul din 30 august de la Grivița, înaintat primului ministru de atunci, Ion C. Brătianu, se menționa: „Trupele, în tot timpul acției, au dat probe de cel mai mare devotament și abnegațiune, s-au luptat ca niște eroi!”¹⁶⁵.

Locuitorii din Valea Seacă au contribuit la cucerirea independenței nu doar prin sângele vărsat de eroii localnici pe câmpurile de luptă, prin eroii care au rămas invalizi de război, prin cei care au murit în spitale ori la puțin timp după întoarcerea acasă de pe front, ci și prin „ofrandele și rechizițiile pentru aprovizionarea și înzestrarea armatei”¹⁶⁶. Înțelegând „nevoile și greutatea momentului”¹⁶⁷, locuitorii din Valea Seacă și Galbeni „au suportat, în perioada aprilie 1877-august 1878, masive rechiziții”¹⁶⁸ a căror valoare în întreg județul Bacău s-a ridicat la 161.843 lei¹⁶⁹. Astfel, într-un document din 1 octombrie 1877 se menționează animalele rechiziționate „pentru serviciul armatei române în anul 1877, după ordinul de rechiziție nr. 20934”¹⁷⁰. Valoarea de atunci a acestor rechiziții se ridica la suma de 83 lei la Valea Seacă¹⁷¹.

La 14/27 august 1916 România intra în Primul Război Mondial alături de țările Antantei. „În seara aceleiași zile a fost publicat decretul de mobilizare”¹⁷². Mulți dintre localnicii din Galbeni și Valea Seacă vor participa la acest important moment istoric. Mulți dintre aceștia își vor jertfi viețile pe altarul cauzei naționale devenind prin faptele lor eroi. Un număr de 140 de eroi apar menționați pe două table comemorative scrise în cinstea lor imediat după război și păstrate până azi în

¹⁵⁹ D. Berindei, L. Loghin, Gh. Stoean, **Războiul pentru independență națională 1877-1878. Documente militare**, București, Editura Militară, 1971, p. 378.

¹⁶⁰ Corneliu Căramidaru, **loc.cit.**, 1977, p. 128.

¹⁶¹ DJANBacău, **Fond Școala Generală Nr. 1 Valea Seacă**, dosar 1/1892, fila 41.

¹⁶² Cf. **Contribuția județului Bacău...**, 2002, p. 267.

¹⁶³ DJANBacău, **Fond Școala Generală Nr. 1 Valea Seacă**, dosar nr. 1/1892, fila 41.

¹⁶⁴ **Contribuția județului Bacău...**, 2002, p. 265.

¹⁶⁵ D. Berindei, L. Loghin, Gh. Stoean, **Războiul pentru independență națională 1877-1878. Documente militare**, București, Editura Militară, 1971, p. 378.

¹⁶⁶ Corneliu Căramidaru, **loc.cit.**, 1982, p. 224.

¹⁶⁷ Idem, **loc.cit.**, 1977, p. 126.

¹⁶⁸ **Ibidem**, p. 127.

¹⁶⁹ **Ibidem**.

¹⁷⁰ **Contribuția județului Bacău...**, 2002, p. 132.

¹⁷¹ **Ibidem**.

¹⁷² Cf. **Istoria Românilor**, vol. VII, tom. II, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 421.

bisericuța de lemn din cimitirul Buchila din satul Valea Seacă (actuala comună Nicolae Bălcescu): *Giurgi Dogar Petre, Gherg. Salahor Petre, Ianoș Kalapacs Ian., Mart. Salahor Ant., Petre Benedek Mart., Mart. Petre Ianoș, Ioje Bara Petre, Iacob Crăciunu, Giurgi Crăciunu, Giurgi Antal Petre, Giurgi Kicsi Țigănaș, Mihai Antal Ianoș, Ianoș Tulbur Petre, Ianoș Crăciunu Imre, Ianoș Petre Petre, Gherg. Petraș Lung., Petre Duma, Gherg. Petre Iacob, Petre Petre Gros, Petre Antal Ianoș, Mihai Arva Mart., Ianoș Tarkas Giurgi, Ianoș Petre Berjontan, Mihai Petraș Ianoș, Ioje Petraș. Lung., Petre Petraș Lung., Mihai Petraș Balan, Ștefan Petraș Ianoș, Mihai Duma Ant., Mihai Petraș Lung., Andrieș Petraș Mih., Miklos Petraș Mih., Petre Dogar Petre, Petre Laszlo Andr., Mihai Gyur, Petre Morar Mart., Ianoș Crăciunu, Ferencz Miclos, Mih. Salahor Ian., Petre Petraș Mih. Lung., Mih. Petre Mih. Gros., Giurgi Tulbur Dombi, Mihai Petre Giurgi, Ianoș Bara Petre, Ioje Salahor Ant., Gherg. Petraș Mihai, Ianoș Gyur Ant., Antal Petraș Lung., Ianoș Andor Gherg., Ștefan Mate Petr., Giurgi Bodo Fer., Ianoș Timar Mart., Ianoș Morar Ianoș, Antal Iacob Ian., Ianoș Dogar Antal, Ianoș Salahor Mart., Antal Jitar Giurgi, Mihai Petraș Ioje, Ianoș Bodo Mart., Giurgi Bodo Mart. Ros., Ianoș Bodo Ioje, Martin Bodo Ant., Mihai Bodo Martin, Ianoș Erdei Antal, Iacob Bodo Petre, Ianoș Gabor Mih., Ianoș Fekete Giurgi, Antal Erdei Petre, Andrieș Erdei Antal, Petre Cojan Petre nepot, Ianoș Petre Pădurar, Ianoș Bodo Mih. Iacob, Antal Dogar Giurgi, Ianoș David Mart., Giurgi Bodo Antal, Ianoș Bodo Mihai, Martin Petraș Ioje, Giurgi Petraș Ioje, Fer. Ciobotar Mih., Mart. Bodo Ianoș, Fer. Cojan Giurgi, Giurgi Zod Martin, Giurgi Ghiur Fer., Ștefan Bodo Mih., Andrieș Doboș Antal, Mihai, Deak Ianoș, Giurgi Bodo Mihai, Antal Bodo Mihai, Mihai Bodo Ștefan., Ferenți Bulai Giurgi, Giurgi Bulai Mihai, Antal Tanko Peter, Ianoș Marian Antal, Martin Deak Giurgi, Mihai Bodo Martin, Giurgi Marti Ștef., Ianoș Bodo Antal, Giurgi Petre Ianoș, Ștefan Benedek Giurgi, Ioje Panțir Ianoș, Giurgi Gyurca, Petre Dogar, Ianoș Kosa Serețan, Antal Dogar, Andrieș Bur Andr., Ianoș Bulai Andr., Ianoș Dogar Antal, Antal Dogar Antal, Antal Timar Mih., Antal Tanko Mih., Petre Cojan Petre, Ianoș Cojan Antal, Ianoș Cojan Ianoș, Gherg. Ciurar Mihai, Petre Cojan Giurgi, Antal Neacșul, Ianoș Tancău Mihai, Martin Katrin, Martin Cojan Mih., Antal Bur Gherg., Ianoș Ciurar Antal, Martin Bejan Ianoș, Andrieș Dogar Ianoș, Mihai Dogar Petre, Martin Dogar Bradu, Mihai Petraș Mart., Antal Tanko Mart., Ștefan Bodo Mihai, Mihai Benedek Andr., Antal Bodo Antal, Andrieș Dogar, Ștefan Vakar, Giurgi Bodo, Ioje Pista, Martin Deak, Antal Kosa, Ioje Szabo Ștef., Ianoș Dogar, Mihai Dogar, Ianoș Iștvanka.*

Numele a 16 dintre cei 140 de eroi din Primul Război Mondial (originari din Galbeni) se găsesc pe un alt monument ridicat în anul 1921 în memoria lor în curtea Bisericii catolice din satul Galbeni (aflat astăzi în componența comunei Nicolae Bălcescu). Acest monument a fost mutat în cursul anului 1984 în cimitirul satului. Numele încrustate pe monument „în amintirea celor 16 EROI din satul Galbeni Morți pe câmpul de luptă în anii 1916-1918” sunt: *Panțiru Ioji, Ghiurca Giurgi, Dogaru Petre, Sărățanu Ianoș, Dogaru Antal, Biur Andraș, Dogaru Andraș, Vacaru*

Ștefan, Budău Giurgi, Pișta Ioji, Duma Martin, Coșa Antal, Sabău Ioji, Dogaru Ianoș, Dogaru Mihai și Ișvanca Ianoș.

Surprinzătoare pentru noi continuă să fie constatarea că numele celor notați pe aceste două table comemorative (intitulate „*Morții pentru Patrie 1916-1918 din Parohia Catolică Valea Seacă*”) nu s-au regăsit pe nici un alt monument de for public din sat ori din comună, deși ar fi fost normal să fie așa. Numele acestor eroi vor dăinui în timp, până astăzi, într-un spațiu eclesiastic binecuvântat, deși izolat (dar poate tocmai de aceea salvator) într-un cimitir catolic, memoria lor continuând a fi cinstită cum se cuvine de către cei pe care jertfa lor i-a lăsat urmași (copii, soții, nepoți, strănepoți etc.) pe pământul de unde plecaseră odinioară să își apere Țara. Într-un mod similar stau lucrurile și în ceea ce-i privește pe cei 16 eroi ai satului Galbeni. Le-am cinstit memoria de curând, publicându-le numele într-un material¹⁷³ de specialitate.

În timp ce ostașii din Galbeni și Valea Seacă „luptau vitejește pe fronturile de luptă”¹⁷⁴, cei rămași acasă, „bătrâni, femei și copii n-au încetat o clipă de a fi veșnic în contact cu războiul care s-a purtat la ușa caselor lor și gârboviți de corvezi și rechiziții, n-au pregetat a încuraja la rezistență pe front, prin conduita lor”¹⁷⁵.

Anii de după Primul Război mondial vor marca și apariția unui nou sat, sugestiv numit „Satu Nou”. Locuitorii proveneau din satul vecin Valea Seacă și se așezaseră aici ca urmare a alunecărilor de teren din anul 1923. În condițiile în care multe case au fost atunci distruse, sub conducerea parohului din acea vreme, Pr. Petru Neumann, un număr¹⁷⁶ de 65 de familii, respectiv 256 locuitori s-au așezat lângă D.N. Bacău-Adjud, primind locuri de casă. Mai apoi, satul se va numi „Ferdinand”, iar din 1948 „Nicolae Bălcescu”.

Locuitorii din satele actualei comune Nicolae Bălcescu au participat firește și la cel de-al doilea război mondial¹⁷⁷ (1939-1945)¹⁷⁸. Nu avem, din păcate, o statistică oficială a celor care și-au jertit viața pe fronturile acestui război. Din mărturiile localnicilor cunoaștem doar câțiva dintre aceștia. Din satul Galbeni: *Cadar F. Ianoș, Sărățeanu Ioje, Bejan Martin Mihai, Tulbure Mihai, Jitaru Antal Gherghel, Coșa Șt. Ștefan, Sabău Ianoș, Pișta Șt. Mihai, Sabău Ianoș Mihai, Dogaru Joje, Pișta Șt. Dumitru, Patrașcu M. Ioje, Bejan Șt. Ianoș, Pișta Joji Andrei, Haidoc Antal, Pișta M. Ferent, Acatrinei F. Mihai, Budău G. Anton, Tulbure Ianoș, Pișta A. Ferent, Haidoc G. Giurgi, Tulbure G. Ferent, Rupî J. Giurgi, Coșa Ștefan, Roca Gh. Martin, Vacaru M. Anton, Nicolae Ion, Simon Petre, Haidoc Gh. Ianoș, Ghiurca Ianoș*. Din satul Valea Seacă: *Ciuraru Mihai, Ișvanca Gheorghe, Fichitiu Ion, Farcaș Ianoș, Cojan*

¹⁷³ Anton Coșa, **In memoriam. Eroi catolici din județul Bacău**, în *Carpica*, XXXVIII, 2009, p. 339-346.

¹⁷⁴ Gr. Grigorovici, **Bacăul din trecut și de azi**, Bacău, Tipografia Primăriei Municipiului Bacău, 1933, p. 161.

¹⁷⁵ **Ibidem**.

¹⁷⁶ Pr. Iosif Gabor, **Dicționarul comunităților catolice din Moldova**, Bacău, Editura Conexiuni, 1996, p. 31.

¹⁷⁷ Gh. Buzatu, Gh.I. Florescu, **Al doilea război mondial și România. O bibliografie**, în *AIIAI*, Supliment nr. III, 1981, p. VII.

¹⁷⁸ Cf. **Istoria Românilor**, vol. VIII, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 539.

Ferenț, Tancău Gheorghe, Tamaș Ioje, Panțiru Mihai, Budău Ion, Budău Andrei, Acatrinei Martin, Tulbure Martin, Tancău Iacob, Fichitiu Petru, Roca Mihai.

Din fondurile arhivistice¹⁷⁹ am putut extrage numele câtorva dintre cei care erau concentrați pe front și au căzut ori au fost dați dispăruți: *Acatrinei F. Mihai*, concentrat la 15 august 1945 în cadrul Regimentului 2 Infanterie, *Rupi Iosif Giurgi*, căzut la 25 mai 1944, *Sasu Ioje Mihai*, căzut la 10 mai 1944, *Tamaș Mihai Andrei*, dispărut la 10 aprilie 1944, *Berzunțanu Gh. Anton*, căzut la 1 noiembrie 1944, *Jitaru Anton Mihai*, dispărut la 24 august 1944, *Sabău Ioan Mihai*, dispărut la 24 august 1944, *Balint Martin Ștefan*, căzut la 18 octombrie 1944, *Patrașcu M. Petre*, invalid de război la 17 decembrie 1945. De asemenea, am aflat și numele câtorva dintre prizonierii de război¹⁸⁰ din anii 1941-1944 din comuna Nicolae Bălcescu: *Mihai Grosu (Nicolae Bălcescu)*, *Ion Budău Gădări (Nicolae Bălcescu)*, *Ferenț Duma I. (Nicolae Bălcescu)*, *Martin Tulbure (Nicolae Bălcescu)*, *Giurgi Diac Ianoș (Nicolae Bălcescu)*, *Roca Martin Patrașcu (Nicolae Bălcescu)*, *Ștefan Ciuraru (Nicolae Bălcescu)*, *Petre Dogaru (Nicolae Bălcescu)*, *Mihai Antal Bulai (Nicolae Bălcescu)*, *Ștefan Galațan (Nicolae Bălcescu)*, *Mihai Pișta (Galbeni)*, *Ion Ghiur (Nicolae Bălcescu)*.

Cu siguranță, numărul celor care au participat la acest război a fost cu mult mai mare, fapt care reiese și dintr-un „tabel nominal de evidență a rezerviștilor din comuna Nicolae Bălcescu”¹⁸¹. Sunt menționați aici 47 rezerviști în „corpul sergenților”, 2 în „corpul ofițerilor”, 1 în „corpul carnicilor”, 1 în „corpul matrozilor” și 276 în „corpul soldaților”. Le vom insera în continuare numele: *Nutu Gheorghe Costache, născut 1906, plutonier, Nicolae Bălcescu; Jitaru Martin Gheorghe, născut 1922, caporal, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Giurgi Petrea, născut 1908, caporal, Nicolae Bălcescu; Mititelu Mihai Mihai, născut 1926, sergent major, Nicolae Bălcescu; Bazargiuc Leonte Emanoil, născut 1914, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Giurgi, născut 1925, caporal, Nicolae Bălcescu; Cata Mihai Martin, născut 1925, sergent, Nicolae Bălcescu; Sabău Ferenț Ștefan, născut 1920, caporal, Nicolae Bălcescu; Petrea Ștefan Gheorghe, născut 1924, caporal, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Ferenț Mihai, născut 1923, sergent, Nicolae Bălcescu; Cata Gheorghe Gheorghe, născut 1925, caporal, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Petre Dumitru, născut 1923, sergent, Nicolae Bălcescu; Moraru Ianoș Anton, născut 1916, caporal, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Andrei, născut 1914, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Petre, născut 1920, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Mihai, născut 1922, caporal, Nicolae Bălcescu; Farcaș Petre Gheorghe, născut 1925, caporal, Nicolae Bălcescu; Neculai Natural Ion, născut 1922, sergent major, Nicolae Bălcescu; Jitaru Petre Giurgi, născut 1905, sergent, Nicolae Bălcescu; Rupe Ioje Antal, născut 1925, sergent, Nicolae Bălcescu; Coșa Andrei Martin, născut 1926, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Andrei Mihai, născut*

¹⁷⁹ DJANBacău, **Fond Primăria comunei Nicolae Bălcescu**, dosar nr. 1/1944, filele 1-12.

¹⁸⁰ Idem, **Fond Sfatul Popular al comunei Nicolae Bălcescu**, dosar nr. 1/1950, fila 21.

¹⁸¹ **Idem**, dosar nr. 1/1951, filele 1r.-15v.

1926, caporal, Nicolae Bălcescu; Dogaru Balan Andrieș Ioje, născut 1906, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Mihai, născut 1920, caporal, Nicolae Bălcescu; Pișta Ștefan Dumitru, născut 1911, caporal, Nicolae Bălcescu; Lorent Ion Ion, născut 1910, sergent, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ion, născut 1922, caporal, Nicolae Bălcescu; Budău Ion Arva, născut 1915, sergent, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Mihai Antal, născut 1905, caporal, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Mihai, născut 1920, sergent, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Mihai Mihai, născut 1905, sergent, Nicolae Bălcescu; Balan Andrieș Anton, născut 1908, caporal, sat Galbeni; Acatrinei Ioan Ferent, născut 1927, caporal, sat Galbeni; Acatrinei Ferent Mihai, născut 1912, sergent, sat Galbeni; Coșa Anton Ianoș (tăiat); Patrașcu Mihai Ioja (fără alte date); Coșa Ștefan Mihai, născut 1908, sergent, sat Galbeni; Otel Gheorghe Șimon, născut 1916, caporal, sat Galbeni; Cristea Gheorghe, născut 1908, caporal, sat Galbeni; Budău Grigore Anton, născut 1904, sergent, sat Galbeni; Iliescu Radu, născut 1921, plutonier, sat Galbeni; Șerban Dumitru, născut 1914, sergent, sat Galbeni; Budău Petre Mihai (fără alte date); Ionașcu Ion Petrea, născut 1928, sergent, sat Galbeni; Bulai Mihai Mihai, născut 1928, fruntaș, sat Galbeni; Coșa Martin Andrei, născut 1929, sergent major, Nicolae Bălcescu; Neamțu Gheorghe Mihai, născut 1930, sergent, Nicolae Bălcescu; Grosu Dumitru Corneliu, născut 1901, locotenent, Nicolae Bălcescu; Oatu Victor, născut 1901, locotenent, Nicolae Bălcescu; Dobos Antal Petrea, născut 1924, carnic, Nicolae Bălcescu; Ianău Petre Ferent, născut 1924, matroz, Nicolae Bălcescu; Ciuraru Ferent Ferent, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Ioje Mihai, născut 1920, soldat, Nicolae Bălcescu; Gabor Mihai Andrei, născut 1908, soldat, Nicolae Bălcescu; Calapaciu Ianoș Giurgi, născut 1913, soldat, Nicolae Bălcescu; Biur Andrieș Ștefan, născut 1922, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Ianoș Mihai, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Moraru Antal Martin, născut 1923, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Bejan Ferent Giurgi, născut 1923, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Jitaru Giurgi Gheorghe, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Ioniță Stoian Ion, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Giurgi Anton, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Marian Ștefan Giurgi, născut 1908, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Bulai Andrei Mihai, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Iacob Martin, născut 1925, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Bejan Martin Mihai, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Antal, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Doboș Antal Antal, născut 1926, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Farcaș Martin Giurgi, născut 1908, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Benedic Ianoș Petrea, născut 1909, soldat, Nicolae Bălcescu; Doboș Antal Gheorghe, născut 1921, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Grosu Gheorghe Neculai, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Caminschi Silvestru Șimion, născut 1908, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ianoș, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Benchea Giurgi Martin, născut 1908, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Ianoș Mihai, născut 1926, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Finta Antal Ștefan, născut 1907, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Iacob Mihai, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Ianoș Ștefan, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ioje Martin, născut 1902, fruntaș, Nicolae Bălcescu;

Coșa Mihai Ianoș, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Ianoș Mihai, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Ianoș Ianoș, născut 1915, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tulbure Antal Gheorghe, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Dumitru Ianoș Ioja, născut 1921, soldat, Nicolae Bălcescu; Grosu Mihai Mihai, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Giurgi Ferent, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Doboș Mihai Martin, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Tulbure Antal Martin, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Calapaci Giurgi Petre, născut 1916, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Petre Ștefan, născut 1916, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Andrei, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Budăeșu Antal Adam, născut 1909, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Giurgi, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Tancău Mihai Mihai, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Ferent Ianoș, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Ștefan Giurgi, născut 1905, soldat, Nicolae Bălcescu; Neamțu Gheorghe Petre, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Martin Martin, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Giurca Giurgi Petre, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Ianoș Ioan, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Roșu Anton Mihai, născut 1930, soldat, Nicolae Bălcescu; Berzunțeanu Giurgi Martin, născut 1908, soldat, Nicolae Bălcescu; Dudan Antal Gheorghe, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Duma Giurgi Mihai, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Grigore Martin, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Ianoș, născut 1924, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Benedic Petre Dumitru, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Petre Antal Giurgi, născut 1916, soldat, Nicolae Bălcescu; Creangă Vasile Vasile, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Șerban Ion Neculai, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Antal Gherghel, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Biur Ilieș Antal, născut 1910, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Pișta Antal Giurgi, născut 1905, soldat, Nicolae Bălcescu; Gabor Ferent Petre, născut 1907, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ioje, născut 1907, soldat, Nicolae Bălcescu; Loiac Giurgi Ianoș, născut 1909, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiur Apiștoaiei Antal Mihai, născut 1913, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Ioan, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Marian Petre Ion, născut 1920, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Neamțu Ianoș Gheorghe, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Hoffman Rudolf Adam, născut 1914, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Dogaru Martin Antal, născut 1907, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budăeș Ianoș Petre, născut 1906, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Dogaru Gherghel Giurgi, născut 1926, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Giurgi, născut 1922, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Marian Petre Ioja, născut 1903, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Dogaru Anton Martin, născut 1909, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tancău Gherghel Mihai, născut 1921, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Marian Petre Andrieș, născut 1917, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Moraru Martin Ion, născut 1922, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tancău Martin Ianoș, născut 1920, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Berzunțeanu Giurgi Petre, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Antal, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Chiricheș Ianoș Antal, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Petre Gherghel Ianoș, născut 1902, soldat, Nicolae

Bălcescu; Patrașcu Ianoș Antal, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Anton Ștefan, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Petre Gheorghe, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Petre Anton, născut 1920, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Giurgi Petre, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Antal Gheorghe, născut 1905, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Ianoș Petre, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Duma Giurgi Ferent, născut 1921, soldat, Nicolae Bălcescu; Roca Gheorghe Martin, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Antal Martin, născut 1913, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Antal Mihai, născut 1921, soldat, Nicolae Bălcescu; Benedic Ianoș Giurgi, născut 1913, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Mihai Andrei, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Ștefan, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Ianoș Martin, născut 1913, soldat, Nicolae Bălcescu; Bejan Ștefan Ianoș, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Petre Anton, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Vacaru Ianoș Martin, născut 1907, soldat, Nicolae Bălcescu; Doboș Antal Ferent, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Giurgi Ianoș, născut 1913, soldat, Nicolae Bălcescu; Surdu Natural Gheorghe, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Mihai Giurgi, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Ianoș, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Haidoc Gheorghe Antal, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Martin Ferent, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Antal Petre, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Mihai Iojă, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Pișta Mihai Giurgi, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Ciuraru Ștefan Mihai, născut 1921, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tulbure Mihai Ianoș, născut 1912, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Antica Giurgi Mihai, născut 1926, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Vacaru Ștefan Antal, născut 1917, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Câmpeanu Constantin Ion, născut 1919, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Ștefan Antal, născut 1917, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Biru Ștefan Ion, născut 1921, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tulbure Giurgi Martin, născut 1913, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Cosan Ștefan Mihai, născut 1911, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Cadar Ferent Ianoș, născut 1916, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Tulbure Giurgi Ferent, născut 1922, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Timaru Petre Iojă, născut 1908, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Petre Mihai Martin, născut 1922, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Cadar Ferent Antal, născut 1906, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Martin Ianoș, născut 1907, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Cochior Martin Petre, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Mihai Martin, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Pișta Iojă Iojă, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Dumitru, născut 1927, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Diac Giurgi Giurgi, născut 1911, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Ciuraru Ferent Ferent, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Ștefan, născut 1911, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Anton Ștefan, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ferent, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Antal Ianoș, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Ianoș, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Ianău Petre Gheorghe, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Mihai Mihai, născut 1917, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Giurgi Giurgi, născut 1908,

soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Petre Giurgi, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi Andrieș, născut 1907, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Sabău Ianoș Mihai, născut 1921, soldat, Nicolae Bălcescu; Bejan Ștefan Gheorghe, născut 1920, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Petre Martin, născut 1911, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Bejan Ștefan Petre, născut 1924, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Rupe Iojă Martin, născut 1923, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Petre Mihai, născut 1916, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Pișta Ștefan Nicolae, născut 1914, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Sabău Mihai Ianoș, născut 1904, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Cosan Natural Giurgi, născut 1905, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Sarațanu Ianoș Ianoș, născut 1906, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Giurgi Antal, născut 1902, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Hodea Ștefan Petrea, născut 1924, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Adam Martin Anton, născut 1912, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Bulai Antal Petre, născut 1923, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Mihai Giurgi, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Ioniță Gheorghe Dumitru, născut 1926, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Anton Petre, născut 1927, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Dogaru Gheorghe Mihai, născut 1928, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Calapaci Ianoș Mihai, născut 1905, soldat, Nicolae Bălcescu; Chiricheș Ianoș Mihai, născut 1905, soldat, Nicolae Bălcescu; Chiricheș Ianoș Antal, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Antal Andrei, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Ianoș Gherghel, născut 1908, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Iacob Joje, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Maxim Natural Vasile, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Tancău Antal Martin, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Țimpu Mihai Antal, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Mihai Martin, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Giurgi, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Fichitiu Gheorghe, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Diac Giurgi, născut 1909, soldat, Nicolae Bălcescu; Vores Ianoș, născut 1906, soldat, Nicolae Bălcescu; Tancău Mihai, născut 1921, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Giurgi, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Martin, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Giurgi, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Antal Mihai, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Chiricheș Petre Aurel, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Ferent Petre, născut 1919, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ștefan, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Benedic Ștefan Antal, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Dobos Petre Ianoș, născut 1907, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Antal Martin, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Busioc Gheorghe Gheorghe, n. 1927, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Ciubotaru Mihai Martin, născut 1904, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal Ion, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Giurgi Ianoș, născut 1907, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Petre, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Ianoș Anton, născut 1923, soldat, Nicolae Bălcescu; Cojan Ferent Petre, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Dobos Mihai Martin, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Giurgi Ferent, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Antal Andrei, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Tamaș Mihai Anton, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Antal

Mihai, născut 1920, soldat, Nicolae Bălcescu; Bulai Petre Ștefan, născut 1911, soldat, Nicolae Bălcescu; Marian Petre Andrieș, născut 1917, soldat, Nicolae Bălcescu; Tancău Gheorghe Anton, născut 1919, soldat, Nicolae Bălcescu; Ardei Ianoș Giurgi, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Mihai Giurgi, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Ianoș Ștefan, născut 1912, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Mihai Petre, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Surdu Natural Gheorghe, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Mihai Mihai, născut 1903, soldat, Nicolae Bălcescu; Cadar Ferent Ianoș, născut 1916, soldat, sat Galbeni; Tulbure Ianoș Mihai, născut 1918, soldat, sat Galbeni; Bulai Martin Ianoș, născut 1925, soldat, sat Galbeni; Faraoanu Iacob Ianoș, născut 1906, soldat, sat Galbeni; Budău Mihai Mihai, născut 1917, soldat, sat Galbeni; Pișta Ioje Ioje, născut 1902, soldat, sat Galbeni; Hodea Ștefan Petre, născut 1924 (trecut de 2 ori); Jitaru Petre Giurgi (trecut de 2 ori); Vacaru Ianoș Martin, născut 1907, soldat, sat Galbeni; Bejan Ferent Martin, născut 1924, soldat, sat Galbeni; Tulbure Mihai Mihai, născut 1919, soldat, sat Galbeni; Ghiurca Giurgi Ianoș, născut 1913, soldat, sat Galbeni; Ghiurca Giurgi Antal; Dogaru Petre Giurgi, născut 1909, soldat, sat Galbeni; Jitaru Mihai Ferent, născut 1915, soldat, sat Galbeni (tăiat); Haidoc Gheorghe Ianoș, născut 1908, soldat, sat Galbeni; Dogaru Andrei Ioje, născut 1906, soldat, sat Galbeni; Budău Mihai Martin, născut 1905, soldat, sat Galbeni; Timaru Petre Martin, născut 1913, soldat, sat Galbeni; Budău Giurgi Giurgi, născut 1909, soldat, sat Galbeni; Ișvanca Ianoș Mihai, născut 1907, soldat, sat Galbeni; Coșa Ștefan Ștefan, născut 1920, fruntaș, sat Galbeni; Maghiariu Mihai Gheorghe, născut 1919, soldat, sat Galbeni; Bejan Ștefan Ianoș, născut 1912, soldat, sat Galbeni; Pișta Ștefan Neculai, născut 1914, soldat, sat Galbeni; Coșa Antal Ianoș, născut 1907, soldat, sat Galbeni; Patrașcu Mihai Iojă, născut 1914, soldat, sat Galbeni; Budău Antal Antal, născut 1912, soldat, sat Galbeni; Sabou Antal Antal, născut 1925, soldat, sat Galbeni; Benedic Ianoș Mihai, născut 1903, soldat, sat Galbeni; Ioniță Ștefan Ion, născut 1923, soldat, sat Galbeni; Sărățanu Ianoș Ianoș, născut 1905, soldat, sat Galbeni; Farcaș Ianoș Ștefan, născut 1924, soldat, Nicolae Bălcescu; Roca Gheorghe Martin, născut 1915, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Antal Petre, născut 1922, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Petre Antal, născut 1902, soldat, Nicolae Bălcescu; Câmpeanu Constantin, născut 1914, soldat, Nicolae Bălcescu; Petre Mihai Ferent, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiuri Gheorghe Ianoș, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Patrașcu Anton Ianoș, născut 1927, fruntaș, Nicolae Bălcescu; Dogaru Andrei Martin, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Diac Giurgi Mihai, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Cochior Mihai Mihai, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Moraru Petrea, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Petrea Mihai Ianoș, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Lăcătușu Iojii Anton, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Tenceanu Neculai Neculai, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Pal Petre Victor, născut 1925, soldat, Nicolae Bălcescu; Vipel Ion Victor, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Ciubotaru Constantin, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Șenchea Constantin Constantin, n.

1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Ioniță Gheorghe Ion, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Petre Dumitru, născut 1927, soldat, Nicolae Bălcescu; Coșa Martin Andrei, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu (tăiat); Tulbure Mihai Dumitru, născut 1927, soldat, sat Galbeni; Coșa Giurgi Andrei, născut 1931, soldat, sat Galbeni; Sabou Ferent Mihai, născut 1926, soldat, Nicolae Bălcescu; Ghiurca Antal Antal, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu; Cojan Ion Mihai, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Andrei Mihai, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Dobos Gheorghe Manole, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Ianoș Petre, născut 1931, soldat, Nicolae Bălcescu; Tulbure Gheorghe Ion, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Farcaș Giurgi Martin, născut 1931, soldat, Nicolae Bălcescu; Jitaru Iacob Anton, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu; Dogaru Mihai Ferent, născut 1929, soldat, Nicolae Bălcescu; Budău Andrieș Ion, născut 1928, soldat, Nicolae Bălcescu; Hoborici Mihai Ferent, născut 1933, soldat, Nicolae Bălcescu.

În perioada comunistă istoria satelor componente ale comunei Nicolae Bălcescu a fost marcată de o serie de realități, specifice acelor vremuri, despre care vom putea să vorbim (din perspectivă istorică desigur), cu rigoarea necesară unei minime obiectivități, probabil peste un număr de ani, atunci când documentele acelor timpuri ne vor fi accesibile în totalitate. În paginile de față ne-am putut opri atenția doar asupra unora dintre momentele care au caracterizat acea epocă.

După evenimentele care au marcat sfârșitul de an 1989, spațiul rural care face obiectul acestei cercetări a intrat într-o etapă nouă, în care exercițiul democrației a fost și continuă să fie o constantă în viața comunității locale, dincolo de numeroasele incertitudini și permanentele transformări specifice societății contemporane.

The historical development of the villages in the commune Nicolae Bălcescu (Bacău County) Summary

This study is a result of a series of field and archive researches, accomplished by the author in the community from Nicolae Bălcescu. The study analyse the location itself (Nicolae Bălcescu), and the people, the ones who have founded and preserved its existence.